

hvor man vel nok maa siges nogenlunde at være i den jævnt handlekraftige og tænkedygtige Alder. Jeg har set Rigsdagstidenden igennem, og jeg ved deraf, at i hvert Fald den højtærede Minister, da han var i min Alder, var nok saa handledygtig og aandsklar, som den højtærede Minister er i dette Øjeblik. Naar der er spurgt om, hvilken Adkomst jeg har til at tale, maa jeg sige, der er en anden Adkomst, som alligevel har nogen Værdi, selv om der maaske er Mænd, der paa mange Punkter have saa let ved at komme igennem Livet som den ærede Herre. Der er nemlig ogsaa en Vej, der hedder Arbejds Vej, den at sætte sig ind i Sagerne og arbejde Dag og Nat; det kan være en Vej, der giver lige saa megen Berettigelse til Kritik, som den højtærede Herre først har faaet i det Øjeblik, da han blev Minister, og i Kraft af sit Embede.

Overfor den ærede Ordfører og den højtærede Minister vil jeg til Slut sige: Jeg har ikke ønsket at staa som Landstingets Repræsentant. Det er jeg ikke designeret til, fordi Landstinget selv har sine Ordførere, der ere langt stærkere og bedre end jeg. (*Indenrigsministeren* [Berntsen]: Hør!) Ja, det har det, og desværre for den højtærede Minister ere de ogsaa langt bedre og stærkere end han. Jeg ønsker kun at sige, at jeg har talt, som jeg har, fordi jeg noget kender til Stemningen indenfor Landstinget og til den oplyste offentlige Mening i Landet, og den gaar desværre i den Retning, jeg siger. Men derfor er jeg ikke Ordfører for Landstinget. Jeg har tidt været uenig med Landstinget; de to Tings Højre-Grupper staa frit af hinanden; men paa de Punkter, hvor jeg mener, at Landstinget tænker ret, vil jeg i hvert Fald have Lov til herved at standse en falsk Taktik overfor Landstinget. Jeg kan mærke, at det er de Herrer's Mening, naar denne Sag standses, at lægge Skylden paa Landstinget; det kan jeg mærke paa hele den Maade, hvorpaa de Herrer have taget Sagen herved. Jeg har dog, naar jeg har Meningsfæller og Venner i det andet Ting, Ret til paa Forhaand med Hensyn til et af de Punkter, hvor jeg tror, at det andet Ting vil handle ret, at sige til den højtærede Minister: Skylden har De ikke Lov til at lægge der, hvor De vil. Skylden for, at vi staa foran et nyt Moratorium om en Maaned, er de Herrer's!

Indenrigsministeren (Berntsen): Det ærede Medlem fra Svendborg (*W. Neer-*

gaard) spurgte, om jeg vidste, i hvilket Forhold Panterne i Den sjællandske Bondestands Sparekasse stod til Ejendomsskyldsætningen for disse Ejendomme. Den Oplysning kan jeg ikke give det ærede Medlem af den simple Grund, at der er en hel Mængde Panter, der ere meget ældre end den nuværende Ejendomsskyldsætning, og denne har ikke været lagt til Grund for Vurderingen af Panterne. I Den sjællandske Bondestands Sparekasse have de egne Vurderingsmænd; det er deres Tilidsmænd; og naar disse have vurderet Ejendommene, og Vurderingerne ere indkomne, er man, saa vidt jeg ved, meget sjældent gaaet over Halvdelen af de indsendte Vurderinger. Et Faktum er det, at det kun er meget faa Panter, som Sparekassen gennem Aarene har lidt Tab ved. Det viser altsaa, at de til Grund for Laanens summerne Størrelse lagte Ansættelser have været solide og paalidelige. Jeg tror derfor, at man trygt og dristigt kan gaa ud fra, at hvis en Realisation skal søges gennemført, vil der ikke ske noget synderligt Tab ved Panteobligationernes Indfrielse, maaske slet intet. (*W. Neergaard*: Jeg har netop ikke tænkt mig, at Panterne skulde realiseres). Nej, men det ærede Medlem har dog ønsket at vide, hvor sikkert man kunde stole paa Værdien af disse Panter. Det ærede Medlem mener ikke, at der skal realiseres. Men Sagen er den, at hvis dette Lovforslag nægtes mig i det andet Ting, og der ikke der vises mig nogen anden rimelig Udvej, har jeg som Minister kun een Ting at gøre, og det er at gaa til Likvidation, thi jeg vilde anse det for urigtigt at erklære Sparekassen fallit. Jeg vilde anse det for naturligst at nedsætte en Kommission, der fik den Myndighed, som en Kommission kan udrustes med, at dens Kendelser ere lig Overrettsdomme og direkte kunne appelleres til Højesteret, og saa lade denne Kommission afvikle langsomt, for at Likvidationen kan foregaa saa lempeligt som paa nogen Maade muligt.

Det ærede Medlem fra Svendborg (*W. Neergaard*) kan ikke forstaa, at man fastholder Bevarelsen af den gamle Sparekasse; han mener, at man gennem Likvidation og Oprettelse af en ny Sparekasse kan naa det samme Resultat uden væsentligere Tab, end der her er Tale om. Det forstaaer jeg ikke. Det kan kun finde Sted, dersom det ærede Medlem vil være med til at bevilge de 4 Mill. Kr., her er Tale om. (*Afbrydelse af W. Neergaard*). Det ærede Medlem